

Óli Jacobsen
olijacobsen@post.olivant.fo

Andreas gróv sær hesa grøv á Norðradalsskarði.

Men hann varð grivin í Kaldbak. Innskriftin gjørd av abbasoninum Eiko: ANDRIAS M REINERT F. 31. 5. 1855 D. 16.1. 1939 Á NORDRADALSSKARÐI HANN VILDI LIGIÐ FORÐAÐI BUREAUKRATIÐ HVÍL Í FRIÐI

kallsmannin Christian fekk sum pliktarbeði »at grave Ligkister op af Jorden og tage de jordiske Levninger ud af samme og bære dem til en Fællesgrav, som vi havde gravet dertil. Kistefjælene stablede vi op langs det østlige Hegn, hvor mange laa i forvejen. Dette var ikke noget tiltalende Arbejde.

Hvor var nu Gravens Fred og Ro? Jeg er hverken nogen Særling eller Fanatiker. Jeg lider hverken af Religionsvanvid eller fikse idéer. Men jeg blev dengang saa oprørt over dette Brud paa Gravfreden, at jeg lovede mig selv, at om jeg døde på Landjorden, saa skulde det ikke hænde, at jeg skulde begraves paa en fælles Kirkegaard, hvor saadant nogen kunde gaa for sig...

I mellem Nordredals Fjelde vil jeg have min sidste hvile paa det højeste Punkt paa Nordredals Skarð. Nordredals Fjelde skal staa vagt over min ensomme Grav, hvor jeg skal hvile i Dødens Blund.

Tískil gróv hann sær

sjálvum eina grøv á Norðradalsskarði, har hann skuldi jarðast, tá tann tíðin kom. Men hetta var ikki bara sum at siga tað. Tað vórðu av kirkjuni settar so nógvar treytir, sum at grøvin mátti vígast, og at hon skuldi stikast inn, at hetta bleiv av ongum. Andrias góðkendir heldur ikki, at tað var munur á »kristna« og »heidna« jørð. »For mig staar hele Jorden og Naturen i sin Helhed, som noget helligt...«

Tískil varð hann grivin í kirkjugarðinum í Kaldbak, hóast hann doyði í Havn, og Norðradalsfólk vórðu grivin í Havn. Í Kaldbak er hann í hvussu er sloppin at liggja í friði enn. Her hefur hann ein gravstein við eini innskrift, sum til allar tíðir kann minna okkum um hesa søgu.

Andrias hevði, tá ið hann var farin um tey 80 árin, yrkt sín egna gravsálm, sum varð sungin yvir honum, tá ið hann fór til gravar. Hann finst í bókini hjá Eiko, sum doyði fyri kortum. Hann var ein av teimum gomlu í Havn, sum tað var hugaligt at

kenna. Hann gav eisini íkøst til mína skrivning.

Eitt lítið íkast til søguna um kirkjugarðin er, at tá ið menn úr Norðradali í gomlum døgum komu til Havnar at selja seyð. Hetta hendiuttan fyri kirkjugarðin.

Nógvar gravir eftir

Leysliga mett eru umleið 3.000 fólk jarðað í gamla kirkjugarði síðan 1782. Her mugu nógv vera grivin í somu grøv. Men tað eru nógvar gravir, har eingin steinur er. Eg havi ofta fingið fyrispurning frá avvarðandi um, hvar onkur av teirra er grivin. Men er eingin steinur, so ber ikki til at siga tað.

Men onkuntið kunnu fólk geva onkra ábending, sum kanska kann siga nakað um hvar grøvin er.

Eitt dømi um hetta er Jacob Danielsen f. 1887, vanligi kallaður G. Tað mest ítøkiliga minni um hann í dag er kioskin á Vaglinum.

Hann doyði sjálvur 30. januar 1945 og er jarðaður saman við sínum tveimum konum á Svínaryggi. Tær

Daniel J. Danielsen skapti heimssøgu og endaði á Svínaryggi

vóru Hendrikka Poulsen úr Miðvági og Jetta Jacobsen av Gørðum í Kaldbak.

Ein abbasonur Jakku hevur greitt frá, at hann sum smádrongur var á grøvini saman við mammu síni, og hann minnst, at ein betongkantur varð stoyptur um grøvina. Út frá hesi frágreiðing eru tveir møguleikar, og tann mest sannlíki er av-

myndaður í sambandi við hesa grein.

Hvat eigur at verða gjørt

Tað var í 1869 at byrjað varð at føra protokol yvir tey, sum vórðu jarðað á Svínaryggi. Í hana eru komin um 2.000 nøvn. Tað er ein hampiliga stórir partur av hesum, sum eru lýst í hesi røð.

Kirkjugarðurin á Svínaryggi verður hampiliga væl røktur av Tórshavnar Kommunu. Men tað kundi verið gjørt meira. Kirkjugarðurin kundi verið gjørdur til eina park ella minnislund yvir fólkíð í savn, sum fólk kundi havt áhuga fyri at vitja.

Hetta verður gjørt aðrastaðni. Kenni sjálvur nakað til Assistance Kirkegaard á Nørrebro í Keypmannahavn. Her er gjørt eitt kort, sum vísir hvar tey kendu liggja sum t.d. Søren Kirkegaard og um 100 onnur.

Men á Svínaryggi kunnu vit eisini vísa gravir hjá teimum, sum ikki eru kend, og hetta ger tað enn meira viðkomandi hjá fólki yvirhvur.

Hetta er so seinasta greinin í hesi røðini. Men Síðsøgan í friggjadagsblaðnum heldur fram. Hon hevur verið í blaðnum nærum hvørja viku í gott sjei ár. Tískil er talið av pørtum komið uppá 350. Tað er eisini hugaligt, at tey eru rættuliga nógv, sum hava áhuga fyri hesi røðini. Ein slíkir áhugi stimbrar at halda áfram.

Skuldi onkur vitað um ein grøv, sum ikki er umrødd, so vil eg fegin frætta. Tá kann altíð ein frásøgn gerast afturat, men annar er henda røðin nú at enda komin.

Eg fari at takka øllum teimum mongu, sum hava medvirkað til hesa røð. Uttan hesa vælvild hevði tað ikki borið til.